

ΣΟΦΙΑ ANEZIRH

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας

sanez@arch.uoa.gr

Η Σοφία Ανεζίρη αποφοίτησε από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (1989). Από το 1990 έως το 1997 έκανε μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και του Κρατιδίου Βάδης-Βυττεμβέργης. Το 1997 ολοκλήρωσε το διδακτορικό της στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία και Επιγραφική στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Από το 1998 έως το 2001 δίδαξε Αρχαία Ιστορία στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Έχει διδάξει επίσης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στην ενότητα «Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος από την Αρχαιότητα έως το Βυζάντιο (2001-2021). Εργάστηκε (2002-2003) στο Εθνικό Κέντρο Ερευνών για την έκδοση του *Index du Bulletin épigraphique* (S. Aneziri, N. Giannakopoulos, P. Paschidis, *Index du Bulletin épigraphique 1987-2001*. Μελετήματα 43, Αθήνα 2005). Από το 2004 διδάσκει Αρχαία Ελληνική Ιστορία και Επιγραφική στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Υπήρξε επισκέπτρια ερευνήτρια-υπότροφος στο All Souls College στην Οξφόρδη (2011) και στην Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik στο Μόναχο (2017).

Κύρια ερευνητικά ενδιαφέροντα

Ιστορία της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου, αρχαία ελληνική κοινωνία /οικονομία/θρησκεία, αρχαία ελληνική επιγραφική, ιστορία του αρχαίου ελληνικού δικαίου.

Υπεύθυνη του προγράμματος και της ιστοσελίδας “Ναυτίλος. Επιλογή Αρχαίων Ελληνικών επιγραφών και παύρων” που χρηματοδοτείται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) στο πλαίσιο της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» με τίτλο “Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης”.

Διδασκαλία

Προπτυχιακά μαθήματα (υποχρεωτικά, επιλεγόμενα και σεμιναριακά) προσφερόμενα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, στο Τμήμα Φιλολογίας και στο Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικών-Ψυχολογίας.

Μεταπτυχιακά σεμινάρια στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας (ενδεικτικά θέματα: «Ευεργεσία και ανταπόδοση στις ελληνικές πόλεις κατά τους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους», «Ιερά, λατρείες και γιορτές στην Αρχαία Ελλάδα», «Αρχαία ελληνικά σωματεία», «Ζητήματα οικονομικής ιστορίας», «Οι λιγότερο θρησκευτικές πλευρές της λατρείας», «Κινητικότητα και δικτυώσεις στο αρχαίο ελληνικό κόσμο»).

Αγγλόφωνο προπτυχιακό πρόγραμμα «Archaeology, History, and Literature of Ancient Greece» (<https://baag.uoa.gr/>). Διδασκαλία δύο μαθημάτων: 1) Studying Greek History through Inscriptions, 2) Alexander to Kleopatra: History of the Hellenistic period.

Βιβλία

1. S. Aneziri, *Die Vereine der Dionysischen Techniten im Kontext der hellenistischen Gesellschaft. Untersuchungen zur Geschichte, Organisation und Wirkung der hellenistischen Technitenvereine*. Historia Einzelschriften 163 (Stuttgart 2003).
2. *Εορτές και αγώνες στην Αρχαία Αθήνα. Επιλογή επιγραφικών μαρτυριών. Κατάλογος έκθεσης του Επιγραφικού Μουσείου*, επιμ. Σ. Ανεζίρη (Αθήνα 2014).
3. *Ανθολόγιο. Επιλογή επιγραφών και παπύρων της ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου. Κείμενα, μετάφραση, σχολιασμός*, επιμ. Σ. Ανεζίρη (β' έκδοση βελτιωμένη και ενημερωμένη, Αθήνα 2018).
4. S. Aneziri, *Perpetual endowments sub modo («foundations») in the Classical and Hellenistic World*. Heidelberger Althistorische Beiträge und Epigraphische Studien (Stuttgart 2023) υπό εκτύπωση.

Άρθρα

- (με Δ. Δαμάσκο), “Βόηθος”, *Αρχαιογνωσία* 6 (1989-90) 183-192, Πίν. 21-22.
- “Zwischen Musen und Hof: Die dionysischen Techniten auf Zypern”, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 104 (1994) 179-198.
- “Les synagonistes dans le théâtre hellénistique: une question de terminologie et de fonction”, *PALLAS* 47 (1997) 53-71.
- “Διονυσιακοί τεχνίτες στη Μεγάλη Ελλάδα”, στο *Ελληνική παρουσία στην Κάτω Ιταλία και Σικελία*. Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου, Κέρκυρα, 29-31 Οκτωβρίου 1998 (Κέρκυρα 2000) 107-131.
- “Vom Haus des Pulytion zum Temenos des Dionysos Melpomenos. Funktionsänderung und Lokalisierungsversuch eines viel besprochenen Grundstücks in Athen“, *Athenische Mitteilungen* 115 (2000) 259-279.
- “A different guild of artists: τὸ Κοινὸν τῶν περὶ τὴν Ἰλαρὰν Ἀφροδίτην τεχνιτῶν“, *Αρχαιογνωσία* 11 (2001-2002) 47-56.
- (με Κ. Buraselis), „Die griechische und hellenistische Apotheose“, στο *Thesaurus Cultus et Rituum Antiquorum (ThesCRA)* II (Los Angeles 2004) 174-185.
- (με D. Damaskos), “Städtische Kulte im hellenistischen Gymnasion“ στο *Hellenistisches Gymnasion. Wissenskultur und gesellschaftlicher Wandel*, επιμ. P. Scholz – D. Kah (Berlin 2004) 247-271.
- “Étude préliminaire sur le culte privé des souverains hellénistiques: remarques méthodologiques, questions sur la pratique”, στο *Ἰδίαὶ καὶ δημοσίαι. Les cadres*

- «privés» et «publics» de la religion grecque antique. Actes du IXe colloque du CIERGA tenu à Fribourg, 8-10 septembre 2003, επιμ. V. Dasen – M. Piérart. Kérnos Suppl. 15 (Liège 2005) 219-233.
- “The organization of music contests in the hellenistic period and Artists’ participation: an attempt at classification”, στο *The Greek Theatre and Festivals*, επιμ. P. Wilson. Oxford University Press (Oxford 2007) 67-84.
 - “The Rhetoric of Work in the decrees of Greek *Poleis* of the Hellenistic and Roman Period”, στο *Rhetorics of Work*, επιμ. Y. Yannitsiotis – D. Lambropoulou. Pisa University Press (Pisa 2008) 139-160.
 - “World Travellers: the Associations of Dionysiac Artists”, στο *Poeti vaganti*, επιμ. R. Hunter – W. Rutherford. Cambridge University Press (Cambridge 2008) 217-236.
 - “Ταξιδεύοντας στην οικουμένη – δημιουργώντας την οικουμένη: τα ελληνικά θεάματα, οι αγώνες και οι επαγγελματίες τους κατά την ελληνιστική εποχή”, στο *Θέατρο και κοινωνία στη διαδρομή της ελληνικής ιστορίας. Μελέτες από μια ημερίδα προς τιμήν της Άννας Ραμού-Χαψιάδη*, επιμ. Ι. Κράλλη. Εκδόσεις Καρδαμίτσα (Αθήνα 2009) 51-70.
 - “Kaiserzeitliche Ehrenmonumente auf der Akropolis: Die Identität der Geehrten und die Auswahl des Aufstellungsortes“, στο *Die Akropolis von Athen im Hellenismus und in der römischen Kaiserzeit. Akten des Internationalen Kolloquiums, Bonn, Juni 2006*, επιμ. R. Krumeich – Chr. Witschel. Habelt Verlag (Wiesbaden 2010) 271-302.
 - “Επαγγελματίες του θεάτρου και της μουσικής στην Αρχαία Κύπρο”, στο *Αρχαίο Θέατρο και Κύπρος. Πρακτικά Διεπιστημονικής Ημερίδας*, Λευκωσία, 19-20 Νοεμβρίου 2011, επιμ. Α. Κωνσταντίνου – Ι. Χατζηκωστή (Λευκωσία 2013) 59-74.
 - “Stiftungen für sportliche und musische Agone”, στο *Sport und Recht in der Antike. Beiträge zum 2. Wiener Kolloquium zur Antiken Rechtsgeschichte, Wien, 27.-28.10.2011*, επιμ. K. Harter-Uiboruu – Th. Kruse (Wien 2014) 147-165.
 - “Greek Strategies of Adaptation to the Roman World: The Case of the Contests”, *Mnemosyne* 67 (2014) 423-442.
 - “Associations and endowments in the Hellenistic and Roman period: a multifaceted relation” στο *Ίουλίαν Βελισσαροπούλου-Καράκωστα έπαινέσαι: Laws of Greek and Roman Antiquity. Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου*, επιμ. Α. Dimopoulou – Α. Helmis - D. Karamelas. Athens 2020: 15-33.
 - “Aspects of Female Euergetism in the Ancient Greek World: Endowments Offered by Women”, στο *Dossier: Des femmes qui comptent, METIS* N.S. 18, 2020: 103-122.
 - “Artists of Dionysus: The first professional associations in the Ancient Greek world”, στο *Professionalism in Ancient Greece and Rome*, επιμ. E. Harris – D. Lewis – E. Stewart. Cambridge 2020: 293-312.

- "Civic and Religious Euergetism in the Hellenistic Peloponnese: The Epigraphic Evidence" στο *Luxury and Wealth in Sparta and the Peloponnese*, επιμ. St. Hodkinson - Chr. Gallou. Classical Press of Wales 2021: 243-256.

Οι περισσότερες δημοσιεύσεις είναι αναρτημένες στο <https://uoa.academia.edu/SophiaAneziri>

Επιμέλεια βιβλίων

- Επιμέλεια και βιβλιογραφική ενημέρωση της πρώτης έκδοσης της M. Guarducci, *Η Ελληνική Επιγραφική από τις απαρχές ως την ύστερη ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο*, μτφρ. Κ. Κουρεμένος. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008 (μαζί με τους Χ. Κριτζά, Κ. Μπουραζέλη).
- Εποπτεία του τμήματος της Αρχαιότητας στον τόμο *Αποταμίευση και διαχείριση χρήματος στην ελληνική ιστορία*, επιμ. Κ. Μπουραζέλης – Κ. Μεϊδάνη (Αθήνα 2011).
- Επιμέλεια και βιβλιογραφική ενημέρωση της δεύτερης έκδοσης της M. Guarducci, *Η Ελληνική Επιγραφική από τις απαρχές ως την ύστερη ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο*, μτφρ. Κ. Κουρεμένος. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2019 (μαζί με Χ. Κριτζά, Κ. Μπουραζέλη).

Βιβλιοκρισίες

- Βιβλιοκρισία του I. ARNAOUTOGLU, *Thysias heneka kai synousias. Private religious associations in Hellenistic Athens*. Academy of Athens. Yearbook of the Research centre for the History of Greek Law, vol. 37. Supplement no 4. Athens 2003, *Αρχαιογνωσία* 15, 2007-2009, 379-384.
- Βιβλιοκρισία του B. Le Guen – S. Milanezi (επιμ.), *L'appareil scénique dans les spectacles de l'antiquité*. Presses Universitaires de Vincennes, Saint-Denis 2013, *Mnemosyne* 69, 2016, 167-170.
- Βιβλιοκρισία του Eric Csapo - Peter Wilson, *A Social and Economic History of the Theatre to 300 BC. Volume II: Theatre beyond Athens. Documents with Translation and Commentary*, Cambridge University Press 2020, *Topoi* 23, 2020, 253-256.
- Βιβλιοκρισία του St. G. Caneva (éd.), *The Materiality of Hellenistic Ruler Cults (Kernos supplément, 36)*, Liège, Presses universitaires de Liège, 2020", *Revue archéologique* 74, 2022, 433-435.